

Van Burgemeester en Wethouders

Datum 15 oktober 2019

Aan Gemeenteraad

Portefeuille-
houder(s) Wethouder W.J. Stegeman

Titel

Zomerrapportage 2019

Kennisnemen van

De financiële ontwikkelingen over 2019

Aanleiding

Bijgaand ontvangt uw Raad de tussentijdse financiële rapportage met daarin de voorlopige financiële afwijkingen over het jaar 2019. Deze tussentijdse rapportage, de Zomerrapportage genaamd, geeft de stand van zaken weer met als peildatum 31 juli 2019. Ook is een prognose gemaakt van de baten en lasten voor de rest van het jaar 2019. Met andere woorden: wanneer we nu al aan zien komen dat er aan het eind van het jaar een over- dan wel onderschrijding op treedt, melden we u dat nu al. De ervaring leert echter wel dat de daadwerkelijke afwijkingen bij de jaarrekening nog substantieel kunnen zijn.

De Zomerrapportage is met nadruk een financiële afwijkingen rapportage. We brengen de belangrijkste financiële afwijkingen per 31 juli in beeld en informeren u daarover. Uw Raad heeft in de financiële verordening opgenomen terughoudend te willen zijn met het wijzigen van de begroting. Dat betekent dat de begroting 2019 niet bijgesteld wordt naar aanleiding van deze afwijkingen. Bij de Jaarrekening 2019 maken we de eindbalans van het jaar op en maken we de analyse van de (financiële) afwijkingen die sinds de begroting zijn opgetreden.

We hebben getracht om de belangrijkste wijzigingen die zich na de peildatum hebben voorgedaan zoveel mogelijk in te schatten en op te nemen in deze rapportage. Vanwege de dynamiek kunnen we echter niet voorkomen dat niet alle wijzigingen hierin opgenomen zijn of dat zich ondertussen nieuwe ontwikkelingen hebben voorgedaan of dat zich nog nieuwe (substantiële) wijzigingen gaan voordoen. Die wijzigingen zullen tot uiting komen in het definitieve jaarrekeningsaldo welke u ontvangt in de Jaarstukken 2019. Zo is bijvoorbeeld de recent verschenen septembercirculaire 2019 niet meegenomen in deze Zomerrapportage.

In de bijlage geven wij een nadere specificatie van de financiële ontwikkelingen per programma.

Kernboodschap

De tussentijdse financiële rapportage over de eerste helft van 2019 laat een geprognosticeerd overschot zien over heel 2019 van € 4,3 miljoen. Dit bedrag is grotendeels incidenteel. Dit is een optelsom van een aantal budgetoverschrijdingen, onderbestedingen, uitstel van activiteiten en meevallende inkomsten.

Voor een deel wordt het positieve resultaat bepaald door minder uitgaven (onderschrijdingen) op incidentele projecten of budgetten uit 2019, welke dit jaar niet, maar in 2020 wel tot uitvoering zullen komen (dit zijn de overhevelingsvoorstellen bij de

jaarrekening). Daarnaast is dit saldo exclusief de (beleidsconforme) reservemutaties. Voor die onderdelen vindt bij de Jaarstukken 2019 door uw Raad het integrale besluit plaats om eventueel middelen over te hevelen naar 2020 of te bestemmen in een reserve. Deze Zomerrapportage is niet het instrument om hier nu al op vooruit te lopen. Voor wat betreft de overschotten/tekorten binnen het sociaal domein, zullen wij bij de Jaarstukken, conform bestaand beleid, uw Raad voorstellen het per saldo resultaat van het gehele programma 2.1 Sociaal Domein na mogelijke overhevelingen, verrekeningen met reserves en na verrekeningen van taakmutaties uit de algemene uitkering van het gemeentefonds 2019 te storten in of te onttrekken aan de reserve Sociaal Domein.

Wel geven we verderop in deze RIB een inschatting van het voorlopige netto rekeningsaldo 2019, op basis van deze Zomerrapportage, wanneer bijvoorbeeld alle voorstellen tot overheveling, bestemming of onttrekking, gehonoreerd zouden worden.

De belangrijkste oorzaken van het resultaat van de Zomerrapportage 2019 zijn:

Programma 1.1 Stedelijk beheer en milieu

Momenteel verwachten we een tekort van € 0,8 miljoen bij de afvalstoffenheffing. Dit hangt samen met een hogere eindafrekening van de ROVA over 2018 in combinatie met andere, mogelijk structurele, tegenvallers, zoals het toegenomen gebruik van de tuinzak. De aanbesteding ten behoeve van de aanleg van het Beekdal loopt momenteel. De feitelijke uitgaven voor de aanleg van het Beekdal van € 1,2 miljoen zullen daarom niet in 2019 maar naar verwachting in 2020 plaats vinden. Bij de Jaarstukken 2019 zullen we uw Raad voorstellen dit bedrag wederom over te hevelen naar 2020, zodat de aanleg plaats kan vinden.

Programma 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

De planvorming 't Hammetje start in de tweede helft van 2019; de daadwerkelijke realisatie vindt plaats in 2020 of 2021. Dat betekent dat er naar verwachting € 1,9 miljoen incidenteel niet wordt uitgegeven in 2019, maar wel in volgende jaren. Bij de Jaarstukken 2019 zullen we uw Raad voorstellen dit bedrag over te hevelen naar 2020 en 2021. Daarnaast is met ingang van 2019 kostprijsdekkende verhuur van de sportaccommodaties aan SRO ingevoerd; dit levert een bate op van € 2,7 miljoen in dit programma. Hier tegenover staat een verhoging van de vergoeding voor de exploitatie van sportaccommodaties aan SRO, zie programma 3.3 Sport.

Programma 2.1 Sociaal Domein

Het totaal van programma 2.2 Sociaal domein komt naar verwachting uit op een bruto tekort van € 3,2 miljoen. In programma 5.1 van de begroting (Financiën en Belastingen) zijn baten opgenomen ten behoeve van taakmutaties in het gemeentefonds. Dit betreffen o.a. de extra middelen jeugd en middelen voor nieuwe en bestaande taken. Deze middelen vormen de dekking voor de lasten in dit programma. In verband met het ontvangen van deze extra rijksmiddelen worden de € 3 miljoen die vanuit de algemene middelen (coalitieakkoord 2018-2022) aan het sociaal domein zijn toegevoegd vanwege de verwachte groei van de zorguitgaven, vanaf 2019 terug gestort naar de algemene middelen. Het netto resultaat voor het programma sociaal domein komt daarmee naar verwachting uit op een overschot van € 4,0 miljoen.

Dit wekt de indruk dat een tekort voor het Sociaal domein tot het verleden behoort. Dit is niet het geval. Het positieve saldo ontstaat met name door incidentele en/of structurele overschotten op werk en inkomen en beschermd wonen en incidentele middelen die in 2019 worden onttrokken aan de reserve sociaal domein (€ 7,5 miljoen). Indien bij de jaarrekening 2019 het positieve saldo van het programma een feit blijkt, kan de onttrekking aan de reserve sociaal domein door uw Raad verlaagd worden van € 7,5 miljoen naar € 3,5 miljoen en kan het restant van € 4 miljoen in de reserve Sociaal domein blijven.

Het netto geraamde tekort, dus rekening houdend met de baten voor taakmutaties in programma 5.1 (Financiën en Belastingen), voor het onderdeel specialistische zorg en ondersteuning bedraagt € 1,0 miljoen. Dit bedrag is echter wel onzeker en lastig in te schatten. Het blijft immers de vraag hoe de zorgvraag en de zorgkosten zich in de tweede helft van 2019 ontwikkelen. Ook voor de jaren na 2019 ramen we zonder maatregelen een tekort op deze zorg. De maatregelen om dit tekort terug te brengen zijn in uitvoering. De raad wordt drie maal per jaar geïnformeerd over de voortgang van deze maatregelen. De ontwikkeling van het zorggebruik is niet stabiel en derhalve lastig voorspelbaar. Mede hierdoor en omdat vanaf 2019 voor een deel van de zorg is overgestapt op een nieuw inkoopmodel zijn de prognosecijfers gebaseerd op inschattingen en derhalve met de nodige onzekerheden omgeven. Dit maakt dat de absolute bedragen beter gezien kunnen worden als een bandbreedte, die tot circa € 3 miljoen in positieve- of negatieve zin kan afwijken.

In onderstaande tabel is een samenvattend overzicht van de deelprogramma's van het sociaal domein opgenomen.

Zomerrapportage 2019 Programma Sociaal domein	baten	lasten	saldo
bedragen * € 1.000			
2.1.1 Basisinfrastructuur	0	171	171
2.1.2 Ambulante zorg	0	-334	-334
2.1.3 Specialistische zorg	310	-5.191	-4.881
2.1.4 Beschermd wonen	300	33	333
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid	0	-443	-443
2.1.6 Werk en inkomen	-2.150	4.118	1.968
Totaal programma 2.2 bruto saldo	-1.540	-1.646	-3.186
Dekking via prog 5.1 taakmutaties, algemene uitkering	10.200		10.200
Bedrag voor "groei zorgvraag" terug naar algemene middelen			-3.000
Netto saldo			4.014

Het totaal van hoofdstuk 2.1 Sociaal domein komt naar verwachting uit op een bruto tekort van € 3,2 miljoen en een netto voorlopig overschot van € 4,0 miljoen. Voor deze bedragen geldt de eerder genoemde bandbreedte van ongeveer +/- € 3 miljoen.

Programma 3.1 Sport

Vanaf 2019 is structureel € 1 miljoen extra toegevoegd aan het budget van het programma Sport. Het ontwikkelen en uitwerken van de inzet van deze middelen heeft meer tijd gevraagd dan voorzien. Daardoor resteert naar verwachting nog € 0,85 miljoen van dit budget. Daarnaast is met ingang van 2019 een kostprijsdekkende huur van sportaccommodaties ingevoerd. De hogere huurlast van € 2,7 miljoen wordt gecompenseerd door een hogere exploitatiebijdrage aan SRO. De baten daarvan staan in het programma 1.2. Ruimtelijke Ontwikkeling. Per saldo is het budget neutraal voor de gemeente. Vanaf 2020 is de kostprijsdekkende huur van sportaccommodaties in de begroting verwerkt

Programma 4.1 Bestuur en Dienstverlening

In dit programma spelen twee zaken. Ten eerste zijn de VNG-kosten voor gezamenlijke activiteiten structureel hoger dan begroot (€ 0,4 miljoen). Dit is meegenomen in de begroting 2020-2023. Ten tweede is er extra personeel ingehuurd ten behoeve van de vergunningverlening (€ 0,8 miljoen). Hier staan echter ook weer hogere legesopbrengsten uit vergunningaanvragen tegenover. Hiermee is deze post vrijwel budgettair neutraal.

Programma 5.1 Financiën en Belastingen

De algemene uitkering kent qua accres een tegenvaller van € 3,0 miljoen. De onlangs verschenen septembercirculaire 2019 is hier nog niet in meegenomen.

We hebben voor 2019 echter ook middelen ontvangen voor taken die we erbij hebben gekregen. De lasten van die taakmutaties staan op de beleidsprogramma's; de dekking ervan staat in programma 5.1 Financiën en Belastingen voor een bedrag van € 9,4 mln.

Voor een nadere toelichting per deelprogramma van bovenstaande cijfers verwijzen wij u naar de financiële bijlage.

Totaalbeeld Zomerrapportage 2019

Hoe het uiteindelijke saldo ultimo 2019 eruit komt te zien, is op dit moment nog niet te zeggen. Bij de Jaarstukken 2019 zullen we u hierover informeren. Dat geldt ook voor de bedragen waarover u dan kunt besluiten om ze te bestemmen of onttrekken aan de reserves of om ze over te hevelen naar een volgend jaar. Wanneer de overhevelingen, bestemmingen en onttrekkingen aan reserves nu al wel meegenomen zouden worden, betekent dit het volgende voor het saldo van de Zomerrapportage:

Geschat gerealiseerd resultaat:	€ 4,3 mln.
Bij: Onttrekkingen aan reserves	€ 0,6 mln.
Af: Stortingen in reserves	€ 0,1 mln.
<u>Af: Overhevelingen</u>	<u>€ 3,5 mln.</u>
Per saldo gerealiseerd resultaat	€ 1,3 mln.

Dit betekent dat indien alle bij de Zomerrapportage bekende overhevelingen, bestemmingen en onttrekkingen aan de reserves meegenomen zouden worden, er een positief saldo resteert van incidenteel € 1,3 mln. Hierbij is wel reeds rekening gehouden met de geraamde onttrekking van € 7,5 miljoen aan de reserve sociaal domein. Wanneer die niet plaats zou vinden, slaat het geschatte gerealiseerde positieve resultaat van de Zomerrapportage om in een tekort van € 3,2 miljoen en het per saldo gerealiseerde resultaat wordt dan -/- € 6,2 miljoen.

Ons College gaat graag met de leden van de auditcommissie in gesprek over deze Zomerrapportage.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Amersfoort,

de secretaris,

de burgemeester,

Totaal overzicht van de financiële afwijkingen in de zomerrapportage

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING - \\- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-62.434	-68.815	-68.704	111
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-46.422	-51.510	-50.024	1.486
1.3 Wonen	-3.222	-3.315	-3.115	200
1.4 Mobiliteit	-7.137	-7.731	-7.731	0
Subtotaal	-119.216	-131.371	-129.574	1.797
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	-244.514	-247.191	-248.839	-1.648
2.2 Veiligheid en handhaving	-14.290	-14.488	-14.846	-358
Subtotaal	-258.805	-261.680	-263.685	-2.005
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	-4.474	-4.449	-4.474	-25
3.2 Onderwijs en jeugd	-21.721	-21.721	-22.102	-381
3.3 Sport	-9.803	-10.103	-11.638	-1.535
3.4 Cultuur	-21.652	-21.887	-22.087	-200
Subtotaal	-57.651	-58.161	-60.301	-2.140
4. Bestuur en dienstverlening				
4.1 Bestuur en dienstverlening	-17.276	-17.316	-19.027	-1.711
Subtotaal	-17.276	-17.316	-19.027	-1.711
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	-5.593	-4.593	-5.482	-889
Subtotaal	-5.593	-4.593	-5.482	-889
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	-58.064	-58.466	-58.361	105
Subtotaal	-58.064	-58.466	-58.361	105
TOTAAL LASTEN	-516.605	-531.587	-536.431	-4.844

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING - \\- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				

1.1 Stedelijk beheer en milieu	7.897	7.897	7.764	-133
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	30.140	33.444	36.910	3.466
1.3 Wonen	241	241	241	0
1.4 Mobiliteit	3.032	3.032	3.032	0
Subtotaal	41.310	44.614	47.947	3.333
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	55.769	55.769	54.229	-1.540
2.2 Veiligheid en handhaving	989	989	989	0
Subtotaal	56.758	56.758	55.218	-1.540
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	515	515	515	0
3.2 Onderwijs en jeugd	5.669	5.669	5.883	214
3.3 Sport	0	0	0	0
3.4 Cultuur	747	747	747	0
Subtotaal	6.931	6.931	7.145	214
4. Bestuur en dienstverlening				
4.1 Bestuur en dienstverlening	7.041	7.041	7.810	769
Subtotaal	7.041	7.041	7.810	769
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	369.637	369.637	376.043	6.406
Subtotaal	369.637	369.637	376.043	6.406
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	14.776	14.776	14.776	0
Subtotaal	14.776	14.776	14.776	0
TOTAAL BATEN	496.452	499.756	508.939	9.183

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING - \\- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-54.538	-60.918	-60.941	-23
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-16.282	-18.066	-13.114	4.952
1.3 Wonen	-2.982	-3.075	-2.874	201
1.4 Mobiliteit	-4.105	-4.699	-4.699	0
Subtotaal	-77.906	-86.758	-81.628	5.130
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	-188.746	-191.423	-194.610	-3.187
2.2 Veiligheid en handhaving	-13.301	-13.499	-13.857	-358

Subtotaal	-202.047	-204.922	-208.467	-3.545
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	-3.959	-3.934	-3.959	-25
3.2 Onderwijs en jeugd	-16.052	-16.052	-16.219	-167
3.3 Sport	-9.803	-10.103	-11.638	-1.535
3.4 Cultuur	-20.906	-21.141	-21.340	-199
Subtotaal	-50.720	-51.230	-53.156	-1.926
4. Bestuur en dienstverlening				
4.1 Bestuur en dienstverlening	-10.235	-10.276	-11.217	-941
Subtotaal	-10.235	-10.276	-11.217	-941
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	364.044	365.044	370.560	5.516
Subtotaal	364.044	365.044	370.560	5.516
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	-43.288	-43.690	-43.585	105
Subtotaal	-43.288	-43.690	-43.585	105
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-20.153	-31.831	-27.047	4.339

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING - \\- REKENING
TOEVOEGINGEN RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-1.165	-8.062	-8.062	0
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-96	-96	-96	0
1.3 Wonen	0	-474	-474	0
1.4 Mobiliteit	-3.700	-3.700	-3.700	0
Subtotaal	-4.961	-12.332	-12.332	0
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	0	-1.851	-1.851	0
2.2 Veiligheid en handhaving	0	0	0	0
Subtotaal	0	-1.851	-1.851	0
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	-50	-50	-50	0
3.2 Onderwijs en jeugd	-31	-31	-31	0
3.3 Sport	-2	-252	-252	0
3.4 Cultuur	-60	-60	-60	0
Subtotaal	-143	-393	-393	0
4. Bestuur en dienstverlening				

4.1 Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0
Subtotaal	0	0	0	0
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	-3.419	-31.424	-31.424	0
Subtotaal	-3.419	-31.424	-31.424	0
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	-1.748	-2.348	-2.348	0
Subtotaal	-1.748	-2.348	-2.348	0
TOTAAL TOEVOEGINGEN RESERVES	-10.271	-48.349	-48.349	0

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING - \\- REKENING
ONTTREKKINGEN RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	1.880	2.548	2.548	0
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	1.000	2.622	2.622	0
1.3 Wonen	1.200	2.700	2.700	0
1.4 Mobiliteit	1.612	1.720	1.720	0
Subtotaal	5.692	9.590	9.590	-0
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	6.990	14.483	14.483	0
2.2 Veiligheid en handhaving	0	400	400	0
Subtotaal	6.990	14.883	14.883	0
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	0	0	0	0
3.2 Onderwijs en jeugd	12	12	12	0
3.3 Sport	35	103	103	0
3.4 Cultuur	519	519	519	0
Subtotaal	566	634	634	0
4. Bestuur en dienstverlening				
4.1 Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0
Subtotaal	0	0	0	0
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	13.985	51.882	51.882	0
Subtotaal	13.985	51.882	51.882	0
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	3.191	3.191	3.191	0
Subtotaal	3.191	3.191	3.191	0

TOTAAL ONTTREKKINGEN RESERVES	30.424	80.180	80.180	0
--------------------------------------	---------------	---------------	---------------	----------

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING - \\- REKENING
MUTATIES RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	715	-5.514	-5.514	0
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	904	2.526	2.526	0
1.3 Wonen	1.200	2.226	2.226	0
1.4 Mobiliteit	-2.088	-1.980	-1.980	0
Subtotaal	731	-2.742	-2.742	0
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	6.990	12.631	12.631	0
2.2 Veiligheid en handhaving	0	400	400	0
Subtotaal	6.990	13.031	13.031	0
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	-50	-50	-50	0
3.2 Onderwijs en jeugd	-19	-19	-19	0
3.3 Sport	33	-149	-149	0
3.4 Cultuur	459	459	459	0
Subtotaal	423	241	241	0
4. Bestuur en dienstverlening				
4.1 Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0
Subtotaal	0	0	0	0
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	10.566	20.458	20.458	0
Subtotaal	10.566	20.458	20.458	0
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	1.443	843	843	0
Subtotaal	1.443	843	843	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	20.153	31.831	31.831	0
GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	4.785	4.339

Programma 12 Financiën en Belastingen omvat het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen (inclusief onvoorziene kosten)

Programma 13 Bedrijfsvoering: bevat uitsluitend de kosten van de overhead.

1. Duurzame en groeiende stad

1.1 Stedelijk beheer en milieu

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
1.1.1 Energietransitie	-3.500	-3.500	-3.500	0
1.1.2 Duurzaamheid	-312	-381	-412	-31
1.1.3 Luchtkwaliteit	-287	-295	-195	100
1.1.4 Milieu	-15.459	-15.459	-16.239	-780
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	-42.876	-49.180	-48.358	822
TOTAAL LASTEN	-62.434	-68.815	-68.704	111

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1.1.1 Energietransitie	0	0	0	0
1.1.2 Duurzaamheid	0	0	0	0
1.1.3 Luchtkwaliteit	0	0	0	0
1.1.4 Milieu	1.198	1.198	1.198	0
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	6.698	6.698	6.565	-133
TOTAAL BATEN	7.897	7.897	7.763	-133

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1.1.1 Energietransitie	-3.500	-3.500	-3.500	0
1.1.2 Duurzaamheid	-312	-381	-412	-31
1.1.3 Luchtkwaliteit	-287	-295	-195	100
1.1.4 Milieu	-14.261	-14.261	-15.041	-780
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	-36.178	-42.481	-41.793	688
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-54.538	-60.918	-60.941	-23

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-1.165	-8.062	-8.062	0
Onttrekking aan reserve	1.880	2.548	2.548	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	715	-5.514	-5.514	0
GEREALISEERD RESULTAAT	-53.823	-66.432	-66.455	-23

Programmaonderdeel 1.1.3 Luchtkwaliteit	Baten	Lasten	I/S
De animo voor de subsidieregeling zakelijk gebruik elektrisch vervoer is veel lager dan verwacht.		100	I
Totaal 1.1.3 Luchtkwaliteit	0	100	
Het saldo van dit deelprogramma is	100		

Programmaonderdeel 1.1.4 Milieu	Baten	Lasten	I/S
Binnen de afvalbegroting wordt voor 2019 een tekort van € 780.000 verwacht. Dit hangt samen met de eindafrekening van de ROVA over 2018 (€ 350.000). De overige kosten worden veroorzaakt door tegenvallers in 2019. Bij de kosten van ROVA -zowel in 2018 als in 2019- gaat het om extra kosten door meer aanbod bij het milieubrengstation en toegenomen gebruik van de tuinzak. Daarnaast zijn de kosten voor het vermarkten van PMD grondstoffen toegenomen en is de oud papier prijs gedaald met lagere opbrengsten tot gevolg.		-780	I
Totaal 1.1.4 Milieu	0	-780	
Het saldo van dit deelprogramma is	-780		

Programmaonderdeel 1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	Baten	Lasten	I/S
De investeringen die er in 2018 in de riolering hebben plaatsgevonden zijn geactiveerd. De kapitaallasten die daaruit voortvloeien zijn, als gevolg van een nieuwe systemiek, niet geraamd. Deze kosten kunnen worden gedekt uit de reserve riolering die in 2018 agv de wijziging is gevormd.		-180	S
Voor de sloop van het voormalige Elisabeth Ziekenhuis en de aanleg van het Beekdal is nog een bedrag van € 3.336.000 beschikbaar. De verwachting is dat het bedrag ad € 2.090.000 voor de sloop dit jaar volledig wordt besteed. De aanbesteding van de aanleg loopt op dit moment maar de daadwerkelijke uitgaven verwachten we in 2020. Bij jaarrekening zal worden voorgesteld wordt om het bedrag van € 1.247.000 over te hevelen naar 2020.		1.247	I
De bestrijding van de eikenprocessierups heeft dit jaar aanzienlijk meer inspanningen gevergd dan voorgaande jaren. Het aantal te behandelen bomen steeg explosief van 1.803 in 2017 naar 2.969 in 2018 en meer dan 7.500 in 2019. De kosten lopen inmiddels op tot meer dan € 275.000 waardoor er een, naar verwachting een structurele overschrijding ontstaat van € 200.000.		-200	S

Bij de inspectie van bruggen en tunnels worden we geconfronteerd met extra kosten die niet meer binnen het reguliere budget kunnen worden opgevangen en ook niet kunnen worden gedekt uit onze investeringsbudgetten. Zo moest er bij de fietstunnel Oude Lageweg voor meer dan € 40.000 aan conserveringskosten worden gemaakt. In totaal verwachten we een overschrijding op het onderhoud van kunstwerken van € 150.000.		-150	S
Voor de rouwkamers van het CBA is in de begroting € 180.000 als omzet geraamd. Tot en met juli 2019 is de realisatie € 214.000. Hiermee rekening houdend is de verwachting dat eind 2019 een omzet van ongeveer € 300.000 behaald wordt. Het financieel resultaat van het CBA is in het beginsel budgettair neutraal voor de gemeentelijke begroting. Dat houdt in dat overschotten en tekorten gestort c.q. onttrokken worden aan de reserves van het CBA en tevens doorwerken in de tarieven van het CBA.	125		I
Het CBA heeft in het 1e half jaar 1.060 crematies uitgevoerd. Dat is gemiddeld 83% van het aantal crematies in de eerste helft van 2018. Over het gehele jaar verwachten wij een realisatie van 90% t.o.v. het gerealiseerde crematies in 2018. De oorzaak hiervan is o.a. de toegenomen concurrentie in de regio. Het financieel resultaat van het CBA is in het beginsel budgettair neutraal voor de gemeentelijke begroting. Dat houdt in dat overschotten en tekorten gestort c.q. onttrokken worden aan de reserves van het CBA en tevens doorwerken in de tarieven van het CBA.	-258		I
Totaal 1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	-133	717	
Het saldo van dit deelprogramma is		584	

1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
1.2.1 RO en Omgevingswet	-7.017	-7.681	-5.750	1.931
1.2.2 Grondexploitatie	-22.172	-25.476	-25.476	0
1.2.3 Vastgoed	-17.233	-18.353	-18.798	-445
TOTAAL LASTEN	-46.422	-51.510	-50.024	1.486

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1.2.1 RO en Omgevingswet	61	61	61	0
1.2.2 Grondexploitatie	22.070	25.374	25.374	0
1.2.3 Vastgoed	8.009	8.009	11.475	3.466
TOTAAL BATEN	30.140	33.444	36.910	3.466

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1.2.1 RO en Omgevingswet	-6.956	-7.620	-5.689	1.931
1.2.2 Grondexploitatie	-102	-102	-102	0
1.2.3 Vastgoed	-9.224	-10.344	-7.323	3.021
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-16.282	-18.066	-13.114	4.952

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-96	-96	-96	0
Onttrekking aan reserve	1.000	2.622	2.622	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	904	2.526	2.526	0
GEREALISEERD RESULTAAT	-15.377	-15.539	-10.588	4.952

Programmaonderdeel 1.2.1 RO en Omgevingswet	Baten	Lasten	I/S
De planvorming t Hammetje start in de tweede helft van 2019. Daadwerkelijke realisatie zal derhalve later plaatsvinden medio 2020/2021. Inschatting aan kosten voor 2019 is € 0,1 miljoen, het resterende bedrag van € 1,9 miljoen. zal naar verwachting in 2020 en 2021 worden uitgegeven. Bij de jaarrekening 2019 zal, ter integrale afweging, worden voorgesteld de niet bestede middelen over te hevelen.		1.900	I

Totaal 1.2.1 RO en Omgevingswet	0	1.900	
---------------------------------	---	-------	--

Het saldo van dit deelprogramma is	1.900		
------------------------------------	-------	--	--

Programmaonderdeel 1.2.3 Vastgoed	Baten	Lasten	I/S
Door met name de verkoop van de Zeldersedreef 2 en de Nijkerkerstraat 25-25b wordt een hogere baat verwacht van € 766.000.	766		I
Met ingang van 2019 is kostprijsdekkende verhuur van de sportaccommodaties aan SRO ingevoerd. Hier tegen over staat een verhoging van de vergoeding voor de exploitatie van sportaccommodaties aan SRO, zie programma 3.3 Sport.	2.700		I
Door de verkoop van de Nijkerkerstraat 25-25b is de boekwaarde van € 445.000 afgeboekt.		-445	I
Totaal 1.2.3 Vastgoed	3.466	-445	

Het saldo van dit deelprogramma is	3.021		
------------------------------------	-------	--	--

1.3 Wonen

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
1.3.1 Wonen	-3.222	-3.315	-3.115	200
TOTAAL LASTEN	-3.222	-3.315	-3.115	200

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1.3.1 Wonen	241	241	241	0
TOTAAL BATEN	241	241	241	0

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1.3.1 Wonen	-2.982	-3.075	-2.874	201
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-2.982	-3.075	-2.874	201

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	0	-474	-474	0
Onttrekking aan reserve	1.200	2.700	2.700	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	1.200	2.226	2.226	0
GEREALISEERD RESULTAAT	-1.782	-849	-648	201

Programmaonderdeel 1.3.1 Wonen	Baten	Lasten	I/S
Bodemverbetering woonwagencentrum Verdistraat komt volledig voor rekening van derden. Eerder was de verwachting dat een deel voor rekening van de gemeente zou komen.		200	1
Totaal 1.3.1 Wonen	0	200	

Het saldo van dit deelprogramma is	200	
---	------------	--

1.4 Mobiliteit

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
1.4.1 Mobiliteit	-7.137	-7.731	-7.731	0
TOTAAL LASTEN	-7.137	-7.731	-7.731	0

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1.4.1 Mobiliteit	3.032	3.032	3.032	0
TOTAAL BATEN	3.032	3.032	3.032	0

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1.4.1 Mobiliteit	-4.105	-4.699	-4.699	0
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-4.105	-4.699	-4.699	0

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-3.700	-3.700	-3.700	0
Onttrekking aan reserve	1.612	1.720	1.720	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	-2.088	-1.980	-1.980	0
GEREALISEERD RESULTAAT	-6.193	-6.679	-6.679	0

2. Inclusieve en veilige stad

2.1 Sociaal Domein

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
2.1.1 Basisinfrastructuur	-13.226	-13.766	-13.596	170
2.1.2 Ambulante zorg	-18.699	-19.251	-19.585	-334
2.1.3 Specialistische zorg	-62.971	-64.762	-69.953	-5.191
2.1.4 Beschermd wonen	-50.791	-50.570	-50.537	33
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid	-166	-181	-624	-443
2.1.6 Werk en inkomen	-98.662	-98.662	-94.544	4.118
TOTAAL LASTEN	-244.514	-247.191	-248.839	-1.648

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
2.1.1 Basisinfrastructuur	159	159	159	0
2.1.2 Ambulante zorg	0	0	0	0
2.1.3 Specialistische zorg	1.208	1.208	1.518	310
2.1.4 Beschermd wonen	1.706	1.706	2.006	300
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid	0	0	0	0
2.1.6 Werk en inkomen	52.696	52.696	50.546	-2.150
TOTAAL BATEN	55.769	55.769	54.229	-1.540

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
2.1.1 Basisinfrastructuur	-13.067	-13.608	-13.437	171
2.1.2 Ambulante zorg	-18.699	-19.251	-19.585	-334
2.1.3 Specialistische zorg	-61.763	-63.554	-68.435	-4.881
2.1.4 Beschermd wonen	-49.085	-48.864	-48.531	333
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid	-166	-181	-624	-443
2.1.6 Werk en inkomen	-45.966	-45.966	-43.998	1.968
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-188.746	-191.423	-194.610	-3.187

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	0	-1.851	-1.851	0
Onttrekking aan reserve	6.990	14.483	14.483	0

TOTAAL MUTATIES RESERVES	6.990	12.631	12.632	0
GEREALISEERD RESULTAAT	-181.756	-178.791	-181.978	-3.187

Het totaal van programma 2.2 Sociaal domein komt naar verwachting uit op een bruto tekort van € 3,2 miljoen. In programma 5.1 (Financiën en Belastingen) van de begroting zijn baten opgenomen ten behoeve van taakmutaties in het gemeentefonds. Dit betreffen o.a. de extra middelen jeugd en middelen voor nieuwe en bestaande taken. Deze middelen vormen de dekking voor de lasten in dit programma. In verband met het ontvangen van deze extra rijksmiddelen worden de € 3 miljoen die vanuit de algemene middelen (coalitieakkoord 2018-2022) aan het sociaal domein zijn toegevoegd in verband met de verwachte groei van de zorguitgaven, vanaf 2019 terug gestort naar de algemene middelen. Het netto resultaat voor het programma sociaal domein komt daarmee naar verwachting uit op een overschot van € 4,0 miljoen.

Dit wekt de indruk dat een tekort voor het Sociaal domein tot het verleden behoort. Dit is niet het geval. Het positieve saldo ontstaat met name door incidentele en/of structurele overschotten op werk en inkomen en beschermd wonen en incidentele middelen die in 2019 worden onttrokken aan de reserve sociaal domein (€ 7,5 miljoen). Indien bij de jaarrekening 2019 het positieve saldo van het programma een feit blijkt, kan de onttrekking aan de reserve sociaal domein door uw Raad verlaagd worden van € 7,5 miljoen naar € 3,5 miljoen en kan het restant van € 4 miljoen in de reserve Sociaal domein blijven.

Het netto geraamde tekort, dus rekening houdend met de baten voor taakmutaties in programma 5.1 (Financiën en Belastingen), voor het onderdeel specialistische zorg en ondersteuning bedraagt € 1,0 miljoen. Dit bedrag is echter wel onzeker en lastig in te schatten. Het blijft immers de vraag hoe de zorgvraag en de zorgkosten zich in de tweede helft van 2019 ontwikkelen. Ook voor de jaren na 2019 ramen we zonder maatregelen een tekort op deze zorg. De maatregelen om dit tekort terug te brengen zijn in uitvoering. De raad wordt drie maal per jaar geïnformeerd over de voortgang van deze maatregelen.

De ontwikkeling van het zorggebruik is niet stabiel en derhalve lastig voorspelbaar. Mede hierdoor en omdat vanaf 2019 voor een deel van de zorg is overgestapt op een nieuw inkoopmodel zijn de prognosecijfers gebaseerd op inschattingen en derhalve met de nodige onzekerheden omgeven. Dit maakt dat de absolute bedragen beter gezien kunnen worden als een bandbreedte, die tot circa € 3 miljoen in positieve- of negatieve zin kan afwijken.

Programmaonderdeel 2.1.1 Basisinfrastructuur	Baten	Lasten	I/S
Het budget ter ondersteuning van mantelzorgers wordt niet volledig uitgenut. Dit in verband met herstructurering van het beleid en daling van het aantal aanvragen. Hierdoor incidenteel € 170.000 minder lasten		170	I
Totaal 2.1.1 Basisinfrastructuur	0	170	
Het saldo van dit deelprogramma is	170		

Programmaonderdeel 2.1.2 Ambulante zorg	Baten	Lasten	I/S
In de meicirculaire 2019 is voor het Rijksvaccinatie programma een bedrag ad € 334.000 ontvangen. Het Rijksvaccinatieprogramma is wettelijk verankerd in de Wet publieke gezondheidzorg (Wpg). Door een wetswijziging is een deel van de uitvoering onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeente gebracht. De gemeente heeft de uitvoeringstaken belegd bij de GGD regio Utrecht (GGDrU). In dit programmaonderdeel leiden deze lasten tot extra uitgaven. De ontvangst van de hogere uitkering voor dit doel staat in de begroting op Hoofdstuk 5.1 Financiën. De hogere lasten zijn dus bugettair neutraal.		-334	I
Totaal 2.1.2 Ambulante zorg	0	-334	
Het saldo van dit deelprogramma is		-344	

Programmaonderdeel 2.1.3 Specialistische zorg	Baten	Lasten	I/S
Een toename bij crisisopvang jeugd zorgt voor € 0,2 miljoen meer lasten. Vanuit de transformatie wordt er in 2019 ingezet op vermindering van crisis, door betere samenwerking en het bevorderen van deskundigheid bij de toegang, tot op dit moment laat dit zich nog niet financieel vertalen.		-200	I
Er is tekort van € 0,9 miljoen bij pleegzorg, gezinshuizen en andere verblijfsvormen. Mede door de druk op de woningmarkt vertraagt de uitstroom van jeugdigen naar passende woonvormen.		-900	I
Doordat de inkomsten uit eigen bijdragen sterk na-ijlen, is er over 2018 en 2019 een voordeel in de eigen bijdragen Wmo van € 310.000.	310		I
Afwikkeling Wmo 2016/2017: Afwikkeling van oude zorgjaren levert in de jaarrekening 2019 een voordeel op van € 296.000, o.a. door lager uitgevallen kosten voor Huishoudelijke Hulp.		296	I
Tegenover de overschrijdingen bij Jeugdzorg staat een lager gebruik van landelijk georganiseerde zorg (LTA), dat vermoedelijk tot een voordeel van € 0,3 miljoen zal leiden.		300	I
Afwikkeling Wmo 2018: Er zijn diverse nabetalingen over 2018 gedaan. Dit levert een nadeel op van €172.000 voor begeleiding, € 50.000 voor dagactiviteiten en € 53.000 voor huishoudelijke hulp. Per saldo verwachten we een nadeel van € 275.000.		-275	I
Afwikkeling Jeugdhulp 2018: Door verrekeningen na afloop van de jaarrekening ontstaat een voordeel van € 57.000 voor zorg in natura en € 231.000 voor PGB's.		288	I

Wmo zorg 2019: Er ontstaat op de Wmo zorg in 2019 naar verwachting een tekort van € 1,5 miljoen. Dit is opgebouwd uit een tekort van € 1,6 miljoen op begeleiding, een tekort van € 0,5 miljoen op dagbesteding (stijging aantallen), een tekort van € 0,1 miljoen op de regiotaxi(stijging in het aantal ritten), een overschot van € 0,1 miljoen op huishoudelijke hulp en een overschot van € 0,6 miljoen op Wonen, rollen, vervoer. De verwachte voordelen bij de twee laatste posten kunnen nog te niet worden gedaan door de aanzuigende werking van het nieuwe abonnementstarief. Een deel van deze overschrijding wordt gecompenseerd door een extra uitkering van het Rijk van € 0,7 miljoen ter compensatie van loon- en prijsstijgingen. De ontvangst van deze uitkering staat in de begroting op H.5.1 Financiën.		-1.500	I
Ambulante begeleiding en behandeling Jeugd. In de lasten zien we dat de gewenste verschuiving van “verblijf” naar ambulante zorg daadwerkelijk plaatsvindt. Deze ontwikkeling brengt een verhoging van kosten met zich mee, aangezien de ambulante trajecten zwaarder en langduriger zijn dan voorheen. We verwachten hierdoor € 1,4 miljoen meer lasten voor ambulante begeleiding en € 1,3 miljoen meer lasten voor ambulante dagbehandeling en € 0,4 meer lasten voor dagactiviteiten. Totaal € 3,2 miljoen. De ontvangst van de hogere uitkering voor dit doel staat in de begroting op H.5.1 Financiën. De hogere lasten zijn dus budgettair neutraal		-3.200	I
Totaal 2.1.3 Specialistische zorg	310	-5.191	

Het saldo van dit deelprogramma is	-4.881		
---	---------------	--	--

Programmaonderdeel 2.1.4 Beschermd wonen	Baten	Lasten	I/S
Afwikkeling 2018: Door een hogere uitnutting dan verwacht bij de jaarrekening 2018 valt de nabetaling voor de PGB's beschermd wonen circa € 140.000 hoger uit. De afwikkeling van zorg in natura beschermd wonen komt circa € 30.000 hoger uit dan verwacht bij de jaarrekening 2018. Per saldo geeft dit een nadeel van € 170.000.		-170	I
Het voordeel in de regionale en lokale middelen voor maatschappelijke opvang, verslavingszorg en OGGZ (Ouderen GGZ) ontstaat deels door lagere lasten voor de tijdelijke nachtopvang en lagere lasten voor de VIA-trajecten (project van GGD om uithuiszetting van huurders te voorkomen).		203	I
Doordat er meer cliënten in beschermd wonen zorg verblijven, ontvangen we meer eigen bijdragen dan verwacht. Dit voordeel wordt voor 2019 ingeschat op € 0,3 miljoen ten opzichte van de begroting.	300		I
Het voordeel voor 2019 van € 1,2 miljoen op de pgb's is ontstaan doordat het gebruik van Beschermd Wonen daalt. Bij het opstellen van de inkoopramingen 2019 is uitgegaan van realisatie 2017. Op basis van de huidige prognose zal er in 2019 een voordeel op deze post zijn.		1.200	I

De verwachte overschrijding in 2019 op zorg in natura Beschermd Wonen bedraagt € 1,2 miljoen. Dit komt door de lasten voor de opvang van cliënten met een licht verstandelijke beperking (LVB). Voor de lasten van opvang van deze doelgroep zijn middelen toegevoegd aan de integratie-uitkering Beschermd Wonen. Deze middelen zijn opgenomen in hoofdstuk 5.1. Financien en Belastingen. De hogere lasten zijn dus budgettair neutraal.		-1.200	I
Totaal 2.1.4 Beschermd wonen	300	33	
Het saldo van dit deelprogramma is	333		

Programmaonderdeel 2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	Baten	Lasten	I/S
De huidige wet inburgering gaat veranderen en naar verwachting zal in 2021 de nieuwe wet inburgering ingaan. Gemeenten moeten zich de komende 2 jaar voorbereiden op deze verandering. Het plan van aanpak gaat uit van diverse pilots in de stad voor de periode tot de inwerkingtreding van de nieuwe wet, welke in samenwerking met verschillende partijen uitgevoerd zullen worden. Wij verwachten lasten van € 145.000 voor de uitvoering in 2019 van het plan van aanpak Veranderopgave Inburgering. In de meicirculaire zijn hiervoor met een decentralisatie uitkering incidentele middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen komen binnen op programma 5.1. Naar verwachting zullen de middelen voor 2019 niet volledig besteed kunnen worden. Bij de jaarrekening 2019 zullen wij, ter integrale besluitvorming, met een voorstel tot overheveling van het restant komen.		-146	I
Doorbetalings van de in de meicirculaire 2019 toegekende Decentralisatie Uitkering Maatschappelijke begeleiding aan NVA. De ontvangst van de decentralisatie uitkering staat op programma 5.1. Per saldo is dit dus budgettair neutraal.		-299	I
Totaal 2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	0	-444	
Het saldo van dit deelprogramma is	-444		

Programmaonderdeel 2.1.6 Werk en inkomen	Baten	Lasten	I/S
<p>De uitkeringslasten van de BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten: Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ-starters) zijn in de begroting 2019 op ongeveer € 51,6 miljoen geraamd. De voorlopige schatting is dat de uitkeringslasten op ongeveer € 47,5 miljoen zal uitkomen. Een voordeel van € 4,1 miljoen op de lasten. Een lager aantal uitkeringen (hogere uitstroom) is hier de oorzaak van. Wij verwachten dat het definitief budget voor de BUIG, deze wordt in oktober 2019 bekend, als gevolg van de lager dan verwachte uitkeringslasten (landelijk beeld) met c.a. € 2,1 miljoen naar beneden wordt bijgesteld (lagere baten). Het verschil in baten en lasten moet in onderlinge samenhang worden gezien. Waardoor er per saldo sprake is van een incidenteel voordeel op de BUIG van € 1,9 miljoen.</p>		4.065	I
Rijksbijdrage BUIG: Zie tekst lasten.	-2.150		I
<p>Op het minima beleid verwachten wij per saldo een overschrijding van € 1 miljoen. Dit is opgebouwd uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - € 1,4 miljoen hogere lasten bij de bijzondere bijstand, inclusief maatwerk vangnet veroorzaakt door sterk toenemende kosten voor bewindvoering, inrichtingskosten en woonkosten. Voor ca. € 200.000 is dit veroorzaakt door kosten voor statushouders uit 2019 en 2018. Voor de statushouders kan gebruik worden gemaakt van de reserve verhoogde instroom asielzoekers, daarom zal bij jaarrekening worden voorgesteld om, ter integrale afweging, € 150.000 hieruit te onttrekken ten gunste van dit tekort. - collectieve ziektekostenverzekering, een voordeel van € 130.000 als gevolg van minder deelnemers dan bij begroting verwacht. - Leenbijstand per saldo een voordeel van € 120.000 (minder verstrekkingen). - Terugvordering bijzondere bijstand een voordeel als gevolg van hogere baten van € 150.000. <p>Het gesaldeerde tekort op het totale minimabeleid komt hierdoor uit op € 1 miljoen. De lasten van het minimabeleid zijn de afgelopen jaren hoger dan de beschikbare middelen. In de begroting 2019 zijn daarom vanaf 2021 structureel extra middelen aan het minimabeleid toegevoegd (€ 790.000, waarvan € 540.000 voor regulier minimabeleid). Daarnaast wordt in de begroting 2020 voorgesteld om in de jaarschijven 2020 t/m 2023 incidenteel € 500.000 toe te voegen aan het minimabeleid ten einde de bestaande tekorten incidenteel op te vangen.</p>		-1.000	S
Doorbetaling hogere Decentralisatie Uitkering WSW van het rijk aan RWA. De ontvangst van de hogere uitkering staat op programma 5.1. Per saldo is dit dus budgettair neutraal.		-538	I

<p>We verwachten een totale onderschrijving van € 800.000 op re-integratie. € 700.000 hiervan staat in het deelprogramma Werk en Inkomen. Het restant voordeel van afgerond € 100.000 als gevolg van de toekenning van middelen in de meicirculaire staat in programma 5.1. Het voordeel is met name het gevolg van een lagere instroom in het doelgroepenregister. We zien dat jongeren die doorstromen van het praktijk onderwijs naar een werkgever minder vaak opgenomen zijn in het doelgroepenregister. Ook kiezen werkgevers er vaker voor om geen gebruik te maken van loonkostensubsidie bij jongeren die het minimumloon verdienen. De kosten die gemoeid zijn met de begeleiding van mensen met een beperking stijgen om deze redenen minder snel dan verwacht. Wij gaan deze effecten nader analyseren op de structurele en incidentele componenten.</p>		700	I en S
<p>Sinds 2015 werken vakbonden, werkgevers, het UWV en regiogemeenten samen in het Werkbedrijf regio Amersfoort. Via het werkbedrijf wordt invulling gegeven aan de banenafpraak zoals vastgelegd in het Sociaal Akkoord. De middelen voor het Werkbedrijf regio Amersfoort zijn opgenomen in de nieuw gevormde reserve regionale participatiegelden. De uitgaven van het Werkbedrijf prognosticeren wij in 2019 op € 200.000. Bij de jaarrekening 2019 komen wij met een voorstel tot onttrekking van de uitgaven uit de reserve regionale participatiegelden.</p>		-200	S
<p>Het exploitatieresultaat van het RWA over 2018 is positiever uitgevallen dan in de 3e kwartaalrapportage 2018 van het RWA werd verwacht. Dit positievere resultaat vertaalt zich incidenteel in een lagere gemeentelijke bijdrage van € 281.000 dan waar rekening mee is gehouden. In de 2de kwartaalrapportage 2019 van het RWA komt het exploitatieresultaat 2019 van het RWA beter uit dan in de begroting 2019 werd verondersteld. Daardoor valt het aandeel van Amersfoort in dit resultaat afgerond € 500.000 mee t.o.v. de opgenomen gemeentelijke bijdrage in onze begroting. Een groot deel van deze meevaller (€ 315.000) is structureel, gemeld in de kadernota 2020-2023 en wij stellen voor om dit voordeel bij de begroting 2020-2023 structureel te verwerken. Het resterende voordeel is incidenteel en heeft te maken met lagere operationele kosten in het eerste half jaar dan begroot door Amfors en een gunstigere rijksbijdrage (effect meicirculaire). Totaal incidenteel: € 466.000. Totaal structureel: € 315.000</p>		781	I en S
<p>Onderzoek naar de marktconformiteit van Eemfors m.b.t. onderhoud van de openbare ruimte in Amersfoort heeft aangetoond dat Eemfors € 230.000 duurder is dan marktpartijen zouden zijn bij openbare aanbesteding als gevolg van o.a. van de markt afwijkende Cao's . Eerder werd rekening gehouden met € 540.000. Hierdoor ontstaat een structureel voordeel van € 310.000. Bij de begroting 2020-2023 wordt voorgesteld om dit voordeel structureel in de begroting te verwerken.</p>		310	S
<p>Totaal 2.1.6 Werk en inkomen</p>	<p>-2.150</p>	<p>4.118</p>	
<p>Het saldo van dit deelprogramma is</p>		<p>1.968</p>	

2.2 Veiligheid en handhaving

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
2.2.1 Sociale veiligheid	-3.312	-3.510	-3.510	0
2.2.2 Fysieke veiligheid	-9.921	-9.921	-10.279	-358
2.2.3 Handhaving	-1.058	-1.058	-1.058	0
TOTAAL LASTEN	-14.290	-14.488	-14.847	-359

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
2.2.1 Sociale veiligheid	40	40	40	0
2.2.2 Fysieke veiligheid	10	10	10	0
2.2.3 Handhaving	940	940	940	0
TOTAAL BATEN	989	989	989	0

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
2.2.1 Sociale veiligheid	-3.272	-3.470	-3.470	0
2.2.2 Fysieke veiligheid	-9.911	-9.911	-10.269	-358
2.2.3 Handhaving	-118	-118	-118	0
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-13.301	-13.499	-13.858	-359

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	0	400	400	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	0	400	400	0
GEREALISEERD RESULTAAT	-13.301	-13.099	-13.458	-359

Programmaonderdeel 2.2.2 Fysieke veiligheid	Baten	Lasten	I/S
In de meicirculaire 2019 is voor de Afwikkeling Niet Gesprongen Exploisieven 2018 (NGE) een bedrag ad € 358.000 ontvangen van het Rijk. Dit ten behoeve van de afwikkeling van de kosten 2018. In dit programmaonderdeel leiden deze kosten tot extra uitgaven. De ontvangst van de hogere uitkering voor dit doel staat in de begroting op Hoofdstuk 5.1. De hogere lasten zijn dus budgettair neutraal.		-358	I
Totaal 2.2.2 Fysieke veiligheid	0	-358	
Het saldo van dit deelprogramma is	358		

3. Lerende, werkende en dynamische stad

3.1 Economie

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
3.1.1 Economie	-4.474	-4.449	-4.474	-25
TOTAAL LASTEN	-4.474	-4.449	-4.474	-25

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
3.1.1 Economie	515	515	515	0
TOTAAL BATEN	515	515	515	0

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
3.1.1 Economie	-3.959	-3.934	-3.959	-25
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-3.959	-3.934	-3.959	-25

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-50	-50	-50	0
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	-50	-50	-50	0
GEREALISEERD RESULTAAT	-4.009	-3.984	-4.009	-25

3.2 Onderwijs en jeugd

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	-21.721	-21.721	-22.102	-381
TOTAAL LASTEN	-21.721	-21.721	-22.102	-381

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	5.669	5.669	5.883	214
TOTAAL BATEN	5.669	5.669	5.883	214

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	-16.052	-16.052	-16.219	-167
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-16.052	-16.052	-16.219	-167

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-31	-31	-31	0
Onttrekking aan reserve	12	12	12	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	-19	-19	-19	0
GEREALISEERD RESULTAAT	-16.071	-16.071	-16.238	-167

Programmaonderdeel 3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	Baten	Lasten	I/S
Bij de sloop van een deel van de Johan van Oldenbarneveltschool is asbest gevonden. De totale kosten hiervoor bedragen € 380.000. De kosten van asbestsanering en herstelwerk zijn op grond van de onderwijswetgeving een financiële verantwoordelijkheid van de gemeente. Deze kosten hebben wij gemeld bij de jaarrekening 2017 (€ 270.000,-) en in de zomerrapportage 2018 (€ 110.000,- RIB 2018-083). De vernieuwing van de Johan van Oldenbarneveltschool is het laatste project dat de gemeente onder het regiem van de Verordening Onderwijshuisvesting afwikkelt (voordat de doordecentralisatie in werking trad). Met het schoolbestuur is de afspraak gemaakt dat de kosten voor sanering en herstel separaat aan de financiële eindverantwoording van het totale project worden ingediend.		-380	I

In de periode 2011-2018 zijn bij de verantwoording van de Rijksmiddelen voor het Onderwijsachterstandenbeleid per abuis niet alle bestede middelen opgenomen die wel passen binnen het doel van de specifieke uitkering. De gemeente Amersfoort heeft, na akkoord van onze accountant, bij het ministerie een herziening SISA 2017 ingediend. Uitgaande van positieve besluitvorming door het ministerie is de verwachting dat in 2019 een incidentele financiële meevaller van € 1,3 miljoen wordt gerealiseerd, doordat dit bedrag niet terugbetaald hoeft te worden aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap(OCW).			I
Voor het gebruik van de multifunctionele accommodaties van de gemeente heeft er een afrekening plaatsgevonden met de gebruikers voor de periode 2015-2018. Vanaf 2019 wordt het gebruik jaarlijks in rekening gebracht.	214		I en S
Totaal 3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	214	-380	
Het saldo van dit deelprogramma is	-166		

3.3 Sport

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
3.3.1 Sport en bewegen	-9.803	-10.103	-11.638	-1.535
TOTAAL LASTEN	-9.803	-10.103	-11.638	-1.535

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
3.3.1 Sport en bewegen	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	0	0	0	0

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
3.3.1 Sport en bewegen	-9.803	-10.103	-11.638	-1.535
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-9.803	-10.103	-11.638	-1.535

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-2	-252	-252	0
Onttrekking aan reserve	35	103	103	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	33	-149	-149	0
GEREALISEERD RESULTAAT	-9.770	-10.252	-11.787	-1.535

Programmaonderdeel 3.3.1 Sport en bewegen	Baten	Lasten	I/S
In de begroting 2019-2022 is € 1 miljoen structureel toegevoegd aan het programma Sport. Het ontwikkelen en uitwerken van de inzet van deze middelen heeft meer tijd gevraagd dan voorzien. In 2019 wordt een start gemaakt met besteding van een deel de middelen.		850	1

Er is incidenteel budget beschikbaar gesteld voor knelpunten in investeringen in sportaccommodaties. We onderzoeken eerst de vraag aan de hand van o.a. deelnamecijfers en bevolkingsprognoses om te komen tot een meerjarig investeringsprogramma. Een aantal ontwikkelingen is in beeld, maar het oplossen van de knelpunten duurt langer dan verwacht. In 2019 besteden we naar verwachting in ieder geval € 70.000 (Kleed/wasruimten Rugbyclub Eemland). Voor het restant van € 315.000 zullen we bij de resultaatsbestemming van de jaarrekening 2019, ter integrale afweging, voorstellen de middelen beschikbaar te houden voor besteding in de jaren 2022 en 2023.		315	I
Met ingang van 2019 is kostprijsdekkende huur van sportaccommodaties ingevoerd. De hogere huurlast wordt gecompenseerd door een hogere exploitatiebijdrage aan SRO. De baten staan op programma 1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling, onderdeel vastgoed. Per saldo is het budget neutraal voor de gemeente. Vanaf 2020 is de kostprijsdekkende huur van sportaccommodaties in de begroting verwerkt, waardoor de afwijking incidenteel is.		-2.700	I
Totaal 3.3.1 Sport en bewegen	0	-1.535	
Het saldo van dit deelprogramma is	-1.535		

3.4 Cultuur

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\n- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	-20.194	-20.429	-20.629	-200
3.4.2 Evenementen en recreatie	-1.458	-1.458	-1.458	0
TOTAAL LASTEN	-21.652	-21.887	-22.087	-200

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\n- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	176	176	176	0
3.4.2 Evenementen en recreatie	571	571	571	0
TOTAAL BATEN	747	747	747	0

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\n- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	-20.019	-20.254	-20.453	-200
3.4.2 Evenementen en recreatie	-887	-887	-887	0
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-20.906	-21.141	-21.340	-200

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\n- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-60	-60	-60	0
Onttrekking aan reserve	519	519	519	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	459	459	459	0

GEREALISEERD RESULTAAT	-20.447	-20.682	-20.881	-200
-------------------------------	----------------	----------------	----------------	-------------

Programmaonderdeel 3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Baten	Lasten	I/S
Voor het project Archiveren en bewaren is er een budget beschikbaar gesteld van € 550.000. Het project zal dit jaar nog niet afgerond zijn en zal doorlopen in 2020.		-200	I
Totaal 3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	0	-200	

Het saldo van dit deelprogramma is	-200	
---	-------------	--

4. Bestuur en dienstverlening

4.1 Bestuur en dienstverlening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING \- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	-6.867	-6.879	-7.591	-712
4.1.2 Communicatie en samenwerking met de stad	-114	-114	-114	0
4.1.3 Dienstverlening	-8.938	-8.967	-9.965	-998
4.1.4 Gebiedsgericht werken	-1.357	-1.357	-1.357	0
TOTAAL LASTEN	-17.276	-17.316	-19.027	-1.711

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING \- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	440	440	590	150
4.1.2 Communicatie en samenwerking met de stad	0	0	0	0
4.1.3 Dienstverlening	6.601	6.601	7.220	619
4.1.4 Gebiedsgericht werken	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	7.041	7.041	7.810	769

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING \- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	-6.428	-6.439	-7.001	-562
4.1.2 Communicatie en samenwerking met de stad	-114	-114	-114	0
4.1.3 Dienstverlening	-2.337	-2.366	-2.745	-379
4.1.4 Gebiedsgericht werken	-1.357	-1.357	-1.357	0
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-10.235	-10.276	-11.217	-941

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING \- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
GEREALISEERD RESULTAAT	-10.235	-10.276	-11.217	-941

Programmaonderdeel 4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	Baten	Lasten	I/S
Extra externe inhuur vanwege project Regionale Energie Strategie (RES)		-150	I

De VNG heeft in 2017 besloten, de kosten voor gezamenlijke uitvoering van gemeente activiteiten niet meer uit het gemeentefonds te bekostigen maar direct bij alle gemeenten in rekening te brengen. Tegenover extra kosten op begrotingsprogramma "bestuur en dienstverlening" onderdeel lidmaatschappen staan in principe even hoge extra inkomsten op het programma financiën programma 5.1. De hogere uitkering van het gemeentefonds bedraagt € 223.000. In 2019 zijn de VNG-uitgaven hoger dan de stijging van het gemeentefonds in dit jaar, waardoor een structureel tekort ontstaat van € 151.000. Dit bedrag is als "autonome ontwikkeling" opgenomen in de Kadernota 2020-2023.		-374	S
Naar alle waarschijnlijkheid ontvangt Regio Amersfoort een bijdrage van ca. € 287.166 per jaar voor procesondersteuning bij het project Regionale Energie Strategie (RES) voor een periode van drie jaar (2019-2021). In 2019 zal hiervan ongeveer € 150.000 worden ingezet.	150		I
Totaal 4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	150	-524	
Het saldo van dit deelprogramma is		-374	

Programmaonderdeel 4.1.3 Dienstverlening	Baten	Lasten	I/S
Er is dit jaar extra personeel ingehuurd. Deels omdat we met een flexibele schil werken op de vergunningverlening. En deels omdat er naast de reguliere werkzaamheden ook noodzakelijkerwijs tijd en aandacht besteed wordt aan de implementatie van de facetten van onder andere de nieuwe omgevingswet en het bouwveiligheidsprotocol. Tegenover deze lasten staan ook baten, zie hieronder.		-790	I
Er is dit jaar sprake van een aantal (incidenteel) grote projecten, waardoor de legesopbrengsten hoger zijn dan begroot.	720		I
Het verstrekken van reisdocumenten is in het 1e halfjaar van 2019 gemiddeld met 45% gedaald ten op zichte van 2018. Wij verwachten dat dit in het 2e kwartaal doorzet. Daarentegen stijgen de rijbewijzen in het 1e halfjaar met 5%. Wij verwachten ook dat in het 2e kwartaal deze stijging doorzet.	-101		I
Door het minder verstrekken van reisdocumenten in het 1e halfjaar (-/- 45% t.o.v. van 2018) verwachten wij een lagere afdracht van Rijksleges.		82	I
De lasten van de Provinciale-, Waterschaps- en Europese verkiezingen zijn € 121.000 hoger dan in de begroting 2019 is opgenomen. Deze stijging wordt grotendeels gedekt uit de taakmutatie uit de meicirculaire 2019 van € 109.000. Deze is verantwoord in Programma 5.1. Financiën en belastingen		226	I
Totaal 4.1.3 Dienstverlening	619	-482	
Het saldo van dit deelprogramma is		137	

5. Financiën en belastingen

5.1 Financiën en belastingen

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
5.1.1 Algemene uitkering	0	0	0	0
5.1.2 Belastingen	-2.237	-2.237	-2.237	0
5.1.3 Rente en dividend	-1.858	-1.858	-2.748	-890
5.1.4 Overige baten en lasten	-1.498	-498	-498	0
TOTAAL LASTEN	-5.593	-4.593	-5.483	-890

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
5.1.1 Algemene uitkering	285.215	285.215	291.841	6.626
5.1.2 Belastingen	77.617	77.617	77.235	-382
5.1.3 Rente en dividend	6.101	6.101	6.264	163
5.1.4 Overige baten en lasten	703	703	703	0
TOTAAL BATEN	369.637	369.637	376.043	6.406

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
5.1.1 Algemene uitkering	285.215	285.215	291.841	6.626
5.1.2 Belastingen	75.381	75.381	74.998	-383
5.1.3 Rente en dividend	4.243	4.243	3.516	-727
5.1.4 Overige baten en lasten	-795	205	205	0
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	364.044	365.044	370.560	5.516

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-3.419	-31.424	-31.424	0
Onttrekking aan reserve	13.985	51.882	51.882	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	10.566	20.458	20.458	0
GEREALISEERD RESULTAAT	374.609	385.502	385.502	0

Programmaonderdeel 5.1.1 Algemene uitkering	Baten	Lasten	I/S
In de begroting 2019 heeft de meicirculaire 2018 als basis gediend voor de gemeentefondsberkening. Hierna zijn er diverse circulaire's verschenen in 2018 en 2019, zoals de september-, decembercirculaire 2018 en de meicirculaire 2019. Deze circulaire's hadden per saldo een positief financieel effect op de jaarschijf 2019. Dit positieve saldo wordt veroorzaakt door de taakmutaties want de accressen waren negatief. De taakmutaties zijn in de betreffende (deel)programma's als last opgenomen. Daarnaast vindt er een verrekening met de gemeente Leusden plaats voor het aantal jongeren op het Voortgezet onderwijs. In de berekening van de meicirculaire zijn er door BZK ten onrechte leerlingen in Leusden meegerekend die in Amersfoort naar school gaan. De gemeente Leusden zal deze bijdrage aan ons terugbetalen. Dit betreft € 264.000	6.626		I
Totaal 5.1.1 Algemene uitkering	6.626	0	

Het saldo van dit deelprogramma is	6.626		
---	--------------	--	--

Programmaonderdeel 5.1.2 Belastingen	Baten	Lasten	I/S
Er is een forse stijging van het aantal bezwaren m.b.t. de WOZ-waarde. Met name het afhandelen van de bezwaren die worden ingediend door No Cure No Pay bureaus kosten veel tijd. Hiervoor is niet voldoende capaciteit, dus moet er extra worden ingehuurd om alle bezwaren tijdig te kunnen afhandelen. Daarnaast vindt extra inzet plaats op invordering.		-200	I
De autonome groei van de stad (woningen) die bij het opstellen van de Begroting 2019-2022 is gebruikt, blijkt in de praktijk lager. Hierdoor blijft de OZB-opbrengst achter bij de raming.	-382		I
Totaal 5.1.2 Belastingen	-382	-200	

Het saldo van dit deelprogramma is	-582		
---	-------------	--	--

Programmaonderdeel 5.1.3 Rente en dividend	Baten	Lasten	I/S
Het achterblijven van investeringen leidt in de omslagrente tot een nadeel in dit programma. In de beleidsprogramma's is dit een voordeel waardoor het per saldo budgettair neutraal is voor de gemeente begroting.		-970	I
Per saldo voordeel in de rente vanwege het aantrekken van een nieuwe vaste geldlening.		81	S
De ten opzichte van vorig jaar lagere dividendopbrengsten van Vitens en ROVA worden gecompenseerd door hogere dividendopbrengsten van andere verbonden partijen (onder andere BNG en Parkeren Amersfoort B.V.). Per saldo is de verwachting dat de dividendopbrengsten € 300.000 hoger uitkomen dan begroot.	300		I

Nadeel in de rente op ambtenaren hypotheke door aflossingen in 2019.	-137		S
Totaal 5.1.3 Rente en dividend	163	-889	
Het saldo van dit deelprogramma is	-727		

6. Bedrijfsvoering

6.1 Bedrijfsvoering

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\n- REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
6.1.1 Bedrijfsvoering	-58.064	-58.466	-58.361	105
TOTAAL LASTEN	-58.064	-58.466	-58.361	105

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\n- REKENING
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
6.1.1 Bedrijfsvoering	14.776	14.776	14.776	0
TOTAAL BATEN	14.776	14.776	14.776	0

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\n- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
6.1.1 Bedrijfsvoering	-43.288	-43.690	-43.585	105
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-43.288	-43.690	-43.585	105

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -\n- REKENING
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-1.748	-2.348	-2.348	0
Onttrekking aan reserve	3.191	3.191	3.191	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	1.443	843	843	0
GEREALISEERD RESULTAAT	-41.845	-42.846	-42.742	105

Programmaonderdeel 6.1.1 Bedrijfsvoering	Baten	Lasten	I/S
Over 2019 verwachten we gemeentebreed een positief resultaat op de bedrijfsvoering van € 280.000		280	I
De noodzakelijke maatregelen die getroffen zijn voor de brandveiligheid van het Stadhuiscomplex zijn door onvoorziene uitgaven en aanvullende eisen van de bevoegde instanties hoger uitgevallen dan geraamd. Bij jaarrekening wordt voorgesteld om de meerkosten, conform staand beleid, ten laste van de reserve onderhoud te brengen.		-175	I
Totaal 6.1.1 Bedrijfsvoering	0	105	
Het saldo van dit deelprogramma is	105		

Bijlagen

Herziening grondexploitaties

Ambitie

In het huidige coalitieakkoord is verduurzaming, in combinatie met de groei van de stad, als grootste opgave benoemd, gecombineerd met keuzes voor voorzieningen zoals toegankelijke zorg, sport, cultuur, openbaar groen en bereikbaarheid. Ook op het gebied van wonen ligt er de ambitie om tot 2030 1.000 nieuwe woningen per jaar te realiseren en gaan we tegenwoordig uit van 35% sociale woningbouw en 20% woningbouw in de middeldure huur. Per ontwikkeling maken we vanuit grondbeleid de afweging welke rol er voor ons ligt: een actieve rol met grote sturingsmogelijkheid en de daarbij behorende risico's, of een meer faciliterende rol.

Grondbeleid

Grondbeleid is een verzamelnaam van verschillende instrumenten die in onderlinge samenhang kunnen worden ingezet om gemeentelijke doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, wonen, economische zaken, verkeer, cultuur, natuur, sport, recreatie, zorg, welzijn, onderwijs en duurzaamheid te ondersteunen.

Grondbeleid gaat over 'grond', maar beschrijft ook mogelijke strategieën, rollen, en instrumenten die wij kunnen inzetten om gebiedsontwikkelingen te stimuleren, te realiseren of juist af te remmen of te voorkomen. Wij gaan uit van situationeel grondbeleid, dus maatwerk per project. Afhankelijk van de gewenste ontwikkeling en mogelijkheden van de locatie zal het meest geschikte ontwikkelingsmodel gezocht en ingezet worden met gebruikmaking van het bijpassende instrumentarium.

Bij het kiezen van het juiste ontwikkelmodel, bepalen we voor wat betreft de gemeentelijke rol in welke mate we zelf sturing willen hebben in de ontwikkeling en welke risico's we hierbij willen lopen. Per ontwikkeling maken we de afweging welke rol er ligt voor de gemeente: een actieve rol met grote sturingsmogelijkheid en de daarbij behorende risico's, of een meer faciliterende rol.

Ontwikkelingen op het gebied van regelgeving

De herziening van de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' over het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) van 2019 is voor het grondbeleid van wezenlijk belang. Een aantal richtlijnen is gelijk gebleven: alleen de werkelijk betaalde rente mag worden doorberekend; als richttermijn van een grondexploitatie geldt een maximale looptijd van 10 jaar. Een belangrijke wijziging in dit besluit is de toevoeging van een nieuwe 'warme grond'. Deze zijn met het oog op gebiedsontwikkeling verworven, maar er is nog geen grondexploitatie vastgesteld. Op basis van de oude regels zouden deze gronden tot de marktwaarde op basis van de huidige bestemming afgeboekt moeten worden, bij de jaarrekening 2019 óf er zou een grondexploitatie vastgesteld moeten worden. De kwalificatie 'warme grond' geldt mogelijk voor de gronden in Vathorst Bovenduijst, als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;

- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;
- de visie / het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of rijk;
- er is een betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie of rijksoverheid;
- het mag alleen gaan om gebiedsontwikkeling voor de bouw van woningen en niet voor bedrijfsterreinen;

Er wordt onderzocht onder welke voorwaarden Vathorst Bovenduist ontwikkeld kan worden. Daarnaast zijn er recente ontwikkelingen omtrent het Programma Aanpas Stikstof (zie [Collegiebericht aan de raad 2019-113](#)). Mocht blijken dat, bijvoorbeeld als gevolg van het PAS, of vanwege een negatieve uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek, of vanwege een substantieel uitstel van een eventueel project, niet voldaan wordt aan alle voorwaarden, dan moet er een voorziening getroffen worden. De inschatting is, dat deze voorziening tussen de € 4 en € 5 miljoen bedraagt, afhankelijk van de marktwaarde van de huidige bestemming die nog getaxeerd moet worden.

Op 1 juli 2015 is de gewijzigde Woningwet inwerking getreden. Naast elementen die vooral betrekking hebben op corporaties, heeft de Woningwet de invloed van gemeenten op het beleid van de corporaties versterkt. Bijvoorbeeld het element 'prestatieafspraken'. Daarin worden afspraken gemaakt over nieuwbouw van sociale woningen, betaalbaarheid, specifieke doelgroepen, kwaliteit en duurzaamheid van de woningen. Vertrekpunt voor de prestatieafspraken is de gemeentelijke (woon)visie.

Ontwikkelingen woningmarkt

De vraag naar woningen in Amersfoort blijkt flink gegroeid. In combinatie met de relatief lage rente heeft dit ervoor gezorgd dat prijzen van woningen de afgelopen jaren flink zijn gestegen. Door verbeterde economische omstandigheden en de aanhoudende vraag worden ontwikkelingen minder organisch en juist grootschaliger aangepakt (ook binnenstedelijk). De groei is zodanig groot dat dit zijn weerslag heeft op materialen en personeel. Hierdoor nemen ook de bouwkosten flink toe. De Amersfoortse woningmarkt is oververhit geraakt. Er is een groot tekort aan sociale huurwoningen en midden huurwoningen en ook in de vrije sector is er sprake van een dalend aantal woningen dat te koop of te huur staat. Mede hiervoor is recent het [Deltaplan Wonen](#) vastgesteld.

Ontwikkelingen commercieel vastgoed

De ontwikkelingen bij het commerciële vastgoed laten zien dat het nog steeds goed gaat met de markt. De markt in Amersfoort is wel specifiek en wijkt op onderdelen af van de markt in de regio en verschilt tussen de bedrijventerreinen die in ontwikkeling zijn. De bedrijventerreinen met modern-functionele bedrijvigheid, waar onder De Wieken, ontwikkelen zich beter dan de hoogwaardige bedrijventerreinen zoals Vathorst, waar de afzet al een aantal jaar achtergebleven is ten opzichte van de verwachtingen.

Vastgestelde Grondexploitaties

De gemeente Amersfoort heeft in het verleden gronden en vastgoed aangekocht voor de ontwikkeling van de stad. Voor de gronden en vastgoed in ontwikkeling, zijn diverse grondexploitaties opgesteld. Vastgestelde grondexploitaties zijn Amersfoort Vernieuwt, bedrijventerreinen Wieken-Vinkenhoef en Vathorst, De Lichtenberg, Bestaand Stedelijk Gebied en een aantal kleinere exploitaties waaronder de grondexploitaties voor De Schans, Neptunusplein, De Geer, Laan naar Emiclear, De Birkt, Over de Laak, Sportfondsenbad, Engweg Kavels over de Laak en Zwembad Liendert. Via de grondexploitaties monitoren wij de financiële voortgang in de projecten.

Risico's en weerstandsvermogen

In het kader van de zomerrapportage wordt voor de grondexploitaties een zomerherziening gemaakt. Deze herziening vindt plaats per project en op hoofdlijnen. Met betrekking tot het risicoprofiel van de grondexploitaties en het weerstandsvermogen zijn er de volgende aandachtspunten:

- De positief verlopen inschrijving bij het project Lichtenberg leidt ertoe dat de risico's in deze grondexploitatie afgenomen zijn.
- Binnen de grondexploitatie BSG is sprake van een aantal (nieuwe) risico's. Zo is er bij De Nieuwe Stad een risico dat de gewenste kwaliteit van de openbare ruimte niet binnen de huidige budgetten gerealiseerd kan worden. Bij Eemplein is sprake van vertragingskosten, in verband met verontreiniging in de grond. Mogelijk moet een deel van deze kosten door de gemeente betaald worden.
- Bij Vathorst Bedrijventerrein kunnen de ontwikkelingen in het kader van knooppunt Hoevelaken leiden tot meer plankosten.
- In de Wieken Vinkenhoef is er mogelijk sprake van meerkosten naar aanleiding van de gunning van het brandstofverkooppunt. Bovendien is er op enkele plekken onverwacht sprake van de aanwezigheid van vervuiling in de grond. Het proces om de gronden in Vinkenhoef te verwerven, of het moeten opstellen van een exploitatieplan, kan mogelijk leiden tot meerkosten.
- De mogelijke realisatie van zonnevelden in het gebied Over de Laak, heeft voor de kavels in de grondexploitatie 'Kavels over de Laak' een negatief effect op de opbrengstpotentie.

Bij de overige, kleinere grondexploitaties zijn beperktere risico's waargenomen. De afname van de risico's bij het project Lichtenberg en de gewijzigde risico's bij de overige projecten passen naar verwachting per saldo in het risico-profiel van € 19.6 mln zoals opgenomen in het MPG.

Het effect van de uitspraak dat het Programma Aanpas Stikstof niet gebruikt mag worden, zoals toegelicht in het [Collegebericht aan de raad 2019-113](#) wordt onderzocht en dit is niet meegenomen in de zomerherziening.

De ontwikkelingen, zoals benoemd onder 'Ontwikkelingen op het gebied van regelgeving' kunnen voor Vathorst Bovendienst leiden tot een verplichte afboeking. De inschatting is, dat deze

voorziening tussen de € 4 en € 5 miljoen bedraagt, afhankelijk van de marktwaarde van de huidige bestemming die nog getaxeerd moet worden.

De positieve verlopen inschrijving bij de Lichtenberg leidt er naar verwachting toe dat de voorziening die voor deze grondexploitatie getroffen is, van ca. € 0,3 mln., niet meer noodzakelijk is. Voor de overige projecten is de uitkomst van de zomerherziening dat de verwachte mutaties beperkt zijn en per saldo budgettair neutraal zijn. Hierbij zijn de bovenstaande risico's echter beperkt meegenomen, omdat er bij een aantal risico's de effecten nog uitgewerkt moeten worden.